

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

---

Johann Huswedel

**Programma Quo ProRector Universitatis Rostochiensis, Joannes Huswedelius,
Phil. Pract. Prof. Ad Exequias quas ... Wendalae Korffs/ maritus moestissimus ...
paratas cupid, Omnes & singulos omnium ordinum cives Academicos serio
hortatur**

Rostochii: Kilius, 1638

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn771569890>

Druck   Freier Zugang

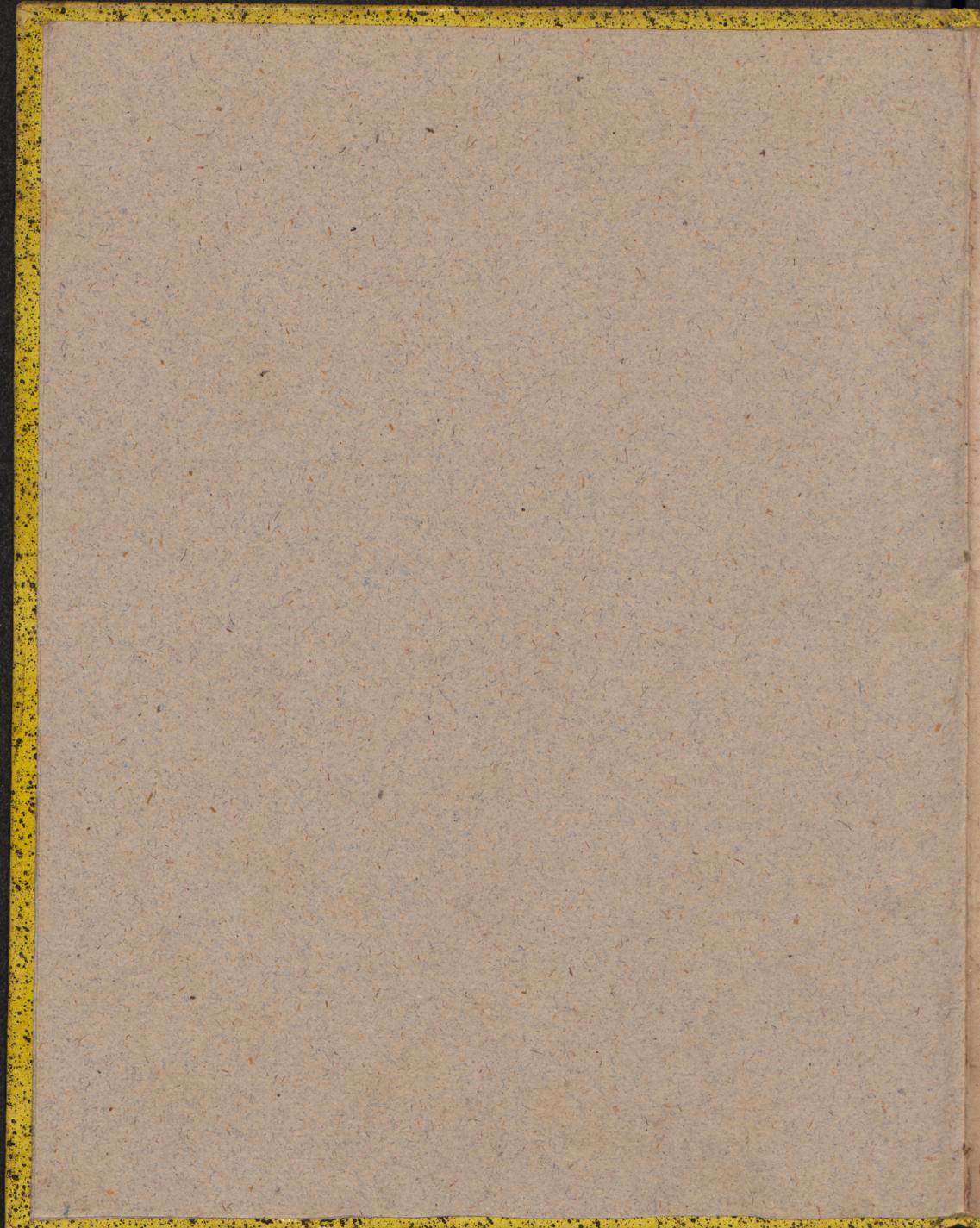

H v s w e d e l , J .
in
W. K o r f f ,
uxor. J. Kleinschmidt.

Rostock, 1638.

PROGRAMMA
Quo
ProRector Universitatis Rosto-
chiensis,
JOANNES HVSVVE-
DELIUS, Phil. Pract. Prof.
AD EXEQVIAS
quas
HONESTISSIMÆ MATRONÆ
WENDALÆ Rorffs/
maritus moestissimus,
Hodie hora prima in templo Mariano
paratas cupit,
Omnes & singulos omnium ordinum cives Aca-
demicos serio hortatur.

ROSTOCHII,
Litteris NICOLAI KILII, Acad. Typograph.

ANNO MDCXXXVIII.

Vamvis Thucydides Historicus & Philosophus insignis judicaverit probæ mulieris notam esse & primam laudem, si foris quam minimus de ea sit sermo, vel in bonam, vel in malam partem: quasi vero ut corpus, ita famam quoq; bonæ mulieris domi inclusam esse, neq; in publicum exire oporteat. Alijs vero & in ijs Plutarcho post Gorgiam illum Leontinum rectius videtur, mulieris ut fama, non autem forma plurimis nota sit. Cui opinioni congruit Lex Romana, quæ mulieres itidem, ut viros post mortem publicè laudari pro merito ac dignitate præcepit. Nec certè Lex ea ratione caret. Quidni enim idem honos tribuatur, mulieri bene meritæ, qui viro? nec solum propter defunctas, ne sua laude careant, lex ea lata censebitur, sed propter superstites, ut istius laudis consequendæ amore, virtuti studeant, quæ laudem istam sibi debitam postulant. Neq; enim vel sexus, vel ratio, vel ingenium, vel ulla causa est quæ hunc sexum à studio virtutis abstinere possit. Licet enim admilitiam ineptæ, utinam ipsi quoq; viri ad rem adeo perniciosa essent ineptiores ac tardiores: tamen fortitudinis laudem ijs denegare non possumus, quæ ejus virtutis exemplo ipsis quoq; viris præverunt. Exempla Amazonum improbamus, & haud scio

an

an probandæ sint, quæ sub Claudio II, ex Gothis
virili habitu ornatæ & fortiter pugnando captæ
sunt. Annon legimus existisse, quæ patriam &
populum suum à Tyrannorum violentia libera-
runt ? quæ principes suos ab Idolatria , ad ve-
rum Dei cultum vocarunt ac perduxerunt ? Ne
eruditis quidem suam laudem invidere possu-
mus, quæ hactenus viris non cesserunt, lingua-
rum peritia , & Philosophia : quæ pietatem insi-
gniter coluerunt, quæ castitatem , modestiam,
temperantiam , amorem erga viros conjugalem,
erga liberos maternum , erga pauperes liberalita-
tem, erga propinquos fidem , candorem, sinceri-
tatem , constantiam certè sua , & optimo jure de-
bita laude, privari non debent : Nec certè æ quo
animo ferre possumus, aut debemus, ut hac in par-
te prophani nobis antecellant , qui muliebrium
virtutum exempla posteritati commendarunt, ut
& suam illis laudem tribuerent, & alias ad harum
imitationem invitarent. Materiam & occasio-
nem debitæ laudationis præbet nobis Matronæ
pietatis, probitatis, candoris & modestiæ exem-
plum dignum quod imitentur, quæ Deo, quæ
marito, quæ liberis, quæ proximis pietatem ac pro-
bitatem suam probare student. Ea est WENDALA
Korfes / nata hac in urbe Anno Millesimo Sexen-
tesimo secundo , ex ijsdem, parentibus, quibus

A 2

fra-

frater ejus, nuper defunctus CHRISTIANUS, pa-
tre nimirum Consule Viro Ampliss. & Prudentiss.
DN. M. JOHANNE Korff/ matre ANNA Kraswels/
matrona honestissima, Cæteros majores denuo
recensere quid attinet, cum satis superq; ipsa ha-
beat unde commendetur. Inter prima est Rege-
neratio, qua ad societatem Ecclesiæ, & hæredita-
tem regni cœlestis ac beatitudinis æternæ recepta
est, per Servatorem & Redemptorem nostrum J E-
su M C H R I S T U M. Hujus illa regenerationis me-
moriā, usum, & efficaciam ita exercuit, ut pau-
latim vita ipsa & moribus doceret, se Christum in
Baptismo induisse, & cum eodem nunc in vitæ
novitate ambulare. Quæ ergo virtutes noverat
Christianæ virginī convenire, ijs ita dedita erat, ut
fugam contrariorum vitiorum majore virtutis,
& studio, quotidianoq; exercitio satis declara-
ret. Quæ enim pietatis exercitia non obibat se-
dulò? cum & statim horis ac diebus, sacris concio-
nibus, operam daret, precibus Deo parentes & quoq;
vis proximos commendaret, misericordiam erga
pauperes exercebat, condolentiam erga afflictos
declararet, nihil omitteret omnium, quæ pietati
convenire putaret. Pietati adjungebat mode-
stiam, temperantiam & castitatem; quibus virtu-
tibus quæ deditæ sunt, facile spernunt lasciviam,
levitatem, pecculantiam, luxum, superbiam, quip-
pe

pe quas nōverunt cum vera pietate constare mi-
nimum posse. Quomodo enim Deo & filio ejus
Redemptori nostro placeat, quæ lascivit, quæ lu-
xuriatur, quæ superbit, quæ alias levitates in vul-
tu, gestu, vestibus, moribus exerceat? Sed hæc vitia
quibusdam in locis jam fere in mores abierunt, &
pro seculi conditione, cui non possit non præsta-
ri obsequium, excusantur: cum tamen neq; for-
ma, neq; divitiæ, neq; externa morum elegantia,
aliæq; dotes, sine castitate, & modestia ne ullam
ornent, dedecorent potius, quam ornent possi-
dentem. Hoc enim ipsum est, quod Xenocrates di-
cebat, quod castitas & modestia huic sexui pro-
prium sit elementum & locus, in quo suum decus
ostendant, velut aqua piscium, aëri avium: quo si
destituantur, nihil restat, quo se commendare pos-
sint; si Lucretiæ eredimus, quæ hanc suam sen-
tentiam, sanguine testatam & ipsa morte conser-
vavit. Quid memorentur aliæ virtutes, quas ex
hoc statu ad conjugalem, hæc beate defuncta
transfusit. Anno Millesimo sexcentesimo vigesi-
mo, die tertio decimo in matrimonium data est
Dn. JOACHIMO Kleinschmidt / Viro Amplissi-
mo & Prudentissimo hujus Reip. Senatori, quam
ita ingressa est, ita coluit, ut facile appareret bene-
natam, benè educatam hoc agere, ut quæ fuerat,
castitate & modestia virgo ornatissima, ea mulier

A 3

esse

¶ Et sui ordinis ornamen tum eximum. Quam enim fideliter amavit maritum, quam obsequiosa nutum illius observavit, quam sedulò curas domesticas obivit: Testantur id liberi masculi quidem tres PETRUS, JOHANNES, & JOACHIMUS, foemellæ quinq; ANNA, WENDALA, MARGARETHA, CATHARINA, DOROTHEA, omnes Dei gratia superstites, & patri viduo, hoc dulcissimæ conjugis obitu moestissimo, qui cum eas adspicit, modo occasionē doloris & luctus ex matris amissæ desiderio capit, modo aliquam doloris ac luctus levationem, quod succisa arbore fructus ramen ex ea dulcissimos decerptos adspicit. Et perhibent quidē testimoniu[m] desideratissimæ parenti eo locupletius, quo majora in se maternarū virtutū semina & indicia ostendunt: & hoc ipsum testimonium, cæteri domestici, imo & externi, quibus cum hac matrona intercessit notitia, confirmant abunde. Celebrant immortali laude conjuges, qui nunquam inter se in gratiam redijisse perhibentur: imo nullis unquam simultatibus & offensis inter se læsi, hoc remedio opus non habebant. Nec hi sane conjuges eo unquam opus habuerunt. Hæc ergo amoris constantia, hæc obsequii prompti assiduitas, hæc rei familiaris cura nunquam intermissa, non potuit maritum non afficere, & summo gaudio, & nunc desiderium sui
vehet.

vehementissimum, & liberis exemplum tota vita
imitandum relinquere. Sed ut res nullæ huma-
næ perpetuæ sunt, ita hæc quoq; lætitia turbari
coepit febri continua, & quidem ardenti, quæ
hanc matronam è vita sustulit, senseritne initia
futuri morbi, annon, in dubio est, cum octiduo
antequam eo tentari coepit evidenter, propria-
tis & religionis usu ad sacram Synaxin accessit,
& quasi jam tum se ad futuram peregrinationem,
& ex hac vita discessum præpararet, isto fidelis ani-
mæ cibo & viatico instruxta est. Nihil igitur cu-
ctandum rata iter cepit ingredi ad immortalita-
tem, & ad eam, quasi in portu navigans die 29. Mar-
tij pervenit, initio istius diei inter horam, 1. & 2.
quo hunc mundo valedixit, & in coelestem se hea-
titudinem recepit, sine lucta, sine dolore, sine
mortu quæsi placido somno consopita. Nullum
dubium est, quin & ipsa diutius, non quidem hu-
jus seculi amore, ac ærumnosæ vitæ desiderio, in
hac vita lubens mansisset, sed ut marito carissimo,
& liberis carissimis conjugali auxilio & consilio; his
vero etiam cura & ope materna adesse, & præesse
potuisset. Verum quia videbat, non sine Dei, & pa-
tris providentia hoc negotium geri, ideo id opti-
mo consilio geri arbitrata est, quod paterno ipsius
Dei consilio gereretur, & ad vitam immortalem
iter aperiret. Salutaris igitur hæc ei migratio est:

Mari-

Marito autem , & liberis, quam luctuosa sit, facile
colliget, qui, quid sit amor conjugalis, novit, qui
sic liberorum erga matrem optimam affectus. Ve-
rum & his & illi Deus Opt. Max. consolator, & pa-
racletus non plus imponet oneris , quam portare
possint, & qui vulnus tam grande, tam luctuosum
inflixit, commode medicinam faciet. Nos vero,
Cives Academici, quid aliud faciemus , quam
quod moestissimi vidui dolor postulat, quod Ma-
gnifici Domini Rectoris merita à nobis flagitant,
quod officij nostri esse ultrò agnoscimus ac profi-
temur.¹⁰ Ille ex eo ordine est, quem jure venera-
mur, & respicimus, & ob hospitium, quod præbe-
tur, & ob patrocinium quod sua ex parte præsta-
tur; Ille frater vidui dolentis & afflicti, germanus,
sibi præstitum arbitrabitur. Nostri vero officij
quid sit, nemo nisi ingratus (quem titulum quis
merito sibi tribui patiatur?) ignoraverit, nisi im-
modestus & inobediens detrectaverit. Convenia-
mus ergo frequentes in templo Mariano ad ho-
ram primam, & exsequias Matronæ ad exemplum
pietatis & probitatis natæ eamus mortalitatem
nostram considerantes ac Deo salutem Provin-
ciæ, Academiæ, Civitatis commendantes. P.P.
Rostochij 4. April. 1638. Sub Sigillo
Rectoratus.

Universitäts
Bibliothek
Rostock

[http://purl.uni-rostock.de/
rosdok/ppn771569890/phys_0015](http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn771569890/phys_0015)

DFG

pe quas nōverunt cūm verā pietate
nimū posse. Quomodo enim De
Redēptori nōstro placeat, quā la
xuriatur, quā superbit, quā alias le
tu, gestu, vestibus, morib⁹ exerceat?
quibusdam in locis jam fere in more
pro seculi conditione, cui nō possi
ri obsequium, excusantur: cūm ta
ma, neq; divitiæ, neq; extēra mori
aliæq; dotes, sine castitate, & mod
orment, dedecorent potius, quam
dement. Hoc enim ipsum est, quod X
cebat, quod castitas & modestia hu
prīum sit elementum & locus, in quo
ostendant, velut aqua pīscium, aēr a
destituantur, nihil restat, quo se com
sint; si Lucretiæ eredimus, quā ha
tentiam, sanguine testatam & ipsa n
vavit. Quid memorentur aliæ virt
hoc statu ad conjugalem, hæc be
translulit. Anno Millesimo sexcent
mo, die tertio decimo in matrimo
Dn. JOACHIMO Kleinschmidt / V
mo & Prudentissimo hujus Reip. Sen
ita ingressa est, ita coluit, ut facile ap
natam, benē educatam hoc agere, u
castitate & modestia virgo ornatissim

A 3

